

POSTANOWIENIE

Dnia 30 grudnia 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Poznaniu Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSA Jan Futro (spr.)

po rozpoznaniu dnia 30 grudnia 2013 r. na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa M. M. i R. G.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prokuratora Rejonowego w Świebodzinie

o zapłatę

na skutek zażalenia powoda M. M.

na postanowienie Sądu Okręgowego w Zielonej Górze z dnia 25 października 2013 r.

sygn. akt I C 402/13

oddala zażalenie.

Jan Futro

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy uwzględniając po części wnioski powoda M. M. o zwolnienie go od kosztów sądowych, zwolnił go od nich częściowo tj. od opłaty od pozwu powyżej 1000 zł.

W uzasadnieniu wskazał, że powód nie ma nikogo na utrzymaniu. Zarabia 2950 zł. Spłaca kredyt mieszkaniowy oraz kredyt konsumpcyjny w ratach wynoszących łącznie 1587 zł i opłaca czynsz za mieszkanie w kwocie 330 zł miesięcznie. Powód nie jest w stanie ponieść całości kosztów sądowych. Zważywszy, że ma stałe dochody i nie ma nikogo na utrzymaniu był w stanie poczynić oszczędności pozwalające mu uiścić opłatę w wysokości przynajmniej 1000 zł.

Na postanowienie to zażalenie złożył powód domagając się – jak należy wnioskować z treści zażalenia – zmiany zaskarżonego postanowienia i zwolnienia go od kosztów sądowych w całości.

Wskazał, że z uwagi na brak dochodów korzystał z pomocy rodziny, którą do dziś spłaca. Niewielki pozostały mu dochód nie starcza na uiszczenie opłaty sądowej i będzie zmuszony pożyczyć pieniądze, czego czynić nie chce.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Zażalenie jest niezasadne.

Zgodnie z art. 102 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj. Dz. U. z 2010 r. nr 90 poz.594 ze zm.) zwolnienia od kosztów sądowych może się domagać osoba fizyczna, która złożyła oświadczenie, że nie jest w stanie ich ponieść bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny. Przepis ten, we wskazanych w nim granicach, kreuje prawo podmiotowe jednostki i tworzy generalną kompetencję sądu powszechnego do zwolnienia uczestnika postępowania cywilnego od kosztów. Zwolnienie z kosztów gwarantuje

uzyskanie ochrony sądowej podmiotom gorzej sytuowanym, dla których poniesienie kosztów w całości, a nawet w części, nie jest możliwe bez uszczerbku dla niezbędnego utrzymania (H. Ciepła [w:] Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz pod red. K. Piaseckiego, t. I, Warszawa 2001, s. 515).

Jak wynika jednak ze wskazanego wyżej przepisu koszty sądowe wyprzedzają jedynie koszty utrzymania koniecznego dla strony i jej rodziny. Nie ma żadnych podstaw do przyjmowania, że inne zobowiązania takie jak np. konieczność spłaty kredytów czy innych zobowiązań a nawet opłacenie podatków względnie obowiązkowych składek mają pierwszeństwo przed kosztami sądowymi.

Nadto jak słusznie zauważył Sąd Okręgowy ubiegający się o taką pomoc Państwa winien w każdym wypadku poczynić oszczędności we własnych wydatkach, do granic zabezpieczenia koniecznych kosztów utrzymania siebie i rodziny. Dopiero gdyby poczynione w ten sposób oszczędności okazały się niewystarczające - może zwrócić się o pomoc Państwa. (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 września 1984 r. II CZ 104/84 - LEX nr 8623). Pogląd ten w szczególności znajduje zastosowanie w przypadku strony decydującej się na wytoczenie powództwa. Musi się ona, bowiem liczyć nie tylko z kosztami sądowymi związanymi z wytoczeniem powództwa, ale także i możliwością powstania w toku procesu innych kosztów czy także z obowiązkiem – w przypadku przegrania procesu – zwrotu kosztów przeciwnikowi, od których nawet zwolnienie od kosztów sądowych nie uwalnia.

Powód został uniewinniony w 2008 r. Miał zatem dostateczny czas na zgromadzenie środków na opłatę w wysokości 1000 zł.

Wobec powyższego Sąd Apelacyjny na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. orzekł jak w postanowieniu.

Jan Futro